

Справа пр. №2/756/2 36/20
ун. №756/166 5/19

ЗАОЧНЕ РІШЕННЯ ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

31 серпня 2020 року Оболонський районний суд міста Києва в складі:

головуючого - судді Андрейчука Т.В.,
за участю секретаря судового засідання - Лісовенка О.О.,

розглянувши у загальному позовному провадженні у відкритому судовому засіданні в залі судових засідань в м. Києві цивільну справу за позовом Лалі Гургенівни до Давита, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, – Іраклі Нутзарійович, про усунення перешкод у користуванні квартирою шляхом визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням, –

В С Т А Н О В И В:

У грудні 2019 року позивач Л.Г. звернулася до суду в порядку цивільного судочинства з позовом до відповідача Д., третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, – І.Н., про усунення перешкод у користуванні квартирою шляхом визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням.

Свої позовні вимоги Л.Г. обґрунтовувала тим, що вона та І.Н. є співвласниками квартири №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві.

У згаданій квартирі також зареєстроване місце проживання колишнього чоловіка позивача Д.

Як стверджувала Л.Г., відповідач не мешкає у квартирі №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві з 2016 року, а тому втратив право користування цим житлом.

З цих підстав позивач просила суд усунути їй перешкоди у користуванні квартирою №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві шляхом визнання відповідача Дондуа Д. таким, що втратив право користування цим житловим приміщенням.

Відповідач відзив на позовну заяву Дондуа Л.Г. до суду не подав.

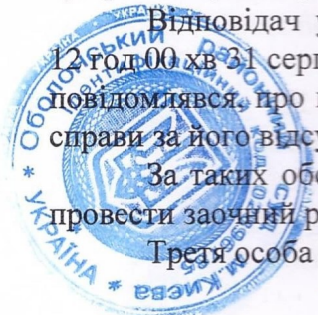
Третя особа І.Н. пояснення на позовну заяву Л.Г. не подав.

Позивач та її представник в судові засідання не з'явилися, про дату, час та місце розгляду справи повідомлялись, представник позивача подала до суду заяву, в якій просила суд розглянути справу за її відсутності, проти заочного розгляду справи не заперечує.

Відповідач у судові засідання, призначені на 14 год 15 хв 14 квітня 2020 року та 12 год 00 хв 31 серпня 2020 року не з'явився, про дату, час та місце судового розгляду справи повідомлявся, про причини неявки в судові засідання суд не повідомив, заяви про розгляд справи за його відсутності до суду не подав.

За таких обставин та за відсутності заперечень представника позивача суд ухвалив провести заочний розгляд справи.

Третя особа І.Н. в судові засідання не з'явився, про дату, час та місце розгляду

справи повідомлявся, про причини неявки в судове засідання суд не повідомив, заяви про розгляд справи за його відсутності до суду не подав.

Дослідивши матеріали справи, зібрані у справі докази, дійшов такого висновку.

Ст. 328 ЦК України передбачено, що право власності набувається на підставах, що не заборонені законом, зокрема з правочинів. Право власності вважається набутим правомірно, якщо інше прямо не впливає із закону або незаконність набуття права власності не встановлена судом.

02 серпня 1997 року позивач Л.Г. та її син І.Н. набули в порядку спадкування за законом після смерті Н.В. право власності на квартиру №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві (а. с. 7).

Ця квартира належить позивачеві та третій особі на праві спільної часткової власності. Кожен з них є власником 1/2 частини згаданого об'єкта нерухомості.

05 серпня 2009 року Л.Г. та Д. уклали шлюб, зареєстрований у відділі реєстрації актів цивільного стану Оболонського районного управління юстиції у м. Києві, актовий запис №99 (а. с. 5).

Після укладення шлюбу за згодою співвласника квартири №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві Л.Г. відповідач був вселений у це житло. У квартирі №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві також було зареєстроване місце проживання Д. (а. с. 15).

Рішенням Оболонського районного суду м. Києва від 17 вересня 2018 року у справі №756/83 1/18 позов, укладений між сторонами справи, було розірвано (а. с. 6).

У 2016 році Д. добровільно залишив квартиру №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві (а. с. 9). У своєму позові Л.Г. вказала, що їй не відоме теперішнє місце проживання відповідача.

Ст. 41 Конституції України та ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод закріплено принцип непорушності права приватної власності, який означає право особи на безперешкодне користування своїм майном та закріплює право власника володіти, користуватися і розпоряджатися належним йому майном, на власний розсуд вчиняти щодо свого майна будь-які угоди, відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб.

Ч. 1 ст. 316 ЦК України визначено, що право власності – це право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб.

Згідно з ч. 1 ст. 317 ЦК України власнику майна належать права володіння, користування та розпорядження своїм майном.

За приписами ч. 1 ст. 319 ЦК України власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд.

Згідно з ч. 1 ст. 321 ЦК України право власності є непорушним. Ніхто не може бути протиправно позбавлений цього права чи обмежений у його здійсненні.

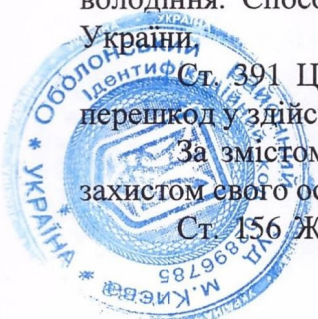
Власник житлового будинку, квартири має право використовувати помешкання для власного проживання, проживання членів своєї сім'ї, інших осіб і не має права використовувати його для промислового виробництва (ч. 1 ст. 383 ЦК України).

Гарантуючи захист права власності, закон надає власнику право вимагати усунення будь-яких порушень його прав, хоч би ці порушення і не були поєднані з позбавленням володіння. Способи захисту права власності передбачені нормами ст. ст. 16, 386, 391 ЦК

України. Ст. 391 ЦК України передбачено, що власник майна має право вимагати усунення перешкод у здійсненні ним права користування та розпорядження своїм майном.

За змістом ч. 1 ст. 16 ЦК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Ст. 156 Житлового кодексу Української РСР передбачено, що члени сім'ї власника

жилого будинку, які проживають разом із ним у будинку, що йому належить користуються жилим приміщенням нарівні з власником будинку, якщо при їх вселенні не було іншої угоди про порядок користування цим приміщенням.

Аналогічну норму містить також ст. 405 ЦК України.

Тлумачення наведених норм права свідчить, що право членів сім'ї власника будинку користуватись цим жилим приміщенням може виникнути та існувати лише за наявності права власності на будинок в особи, членами сім'ї якої вони є; із припиненням у осіб сімейних відносин з власником втрачається й право користування жилим приміщенням у цих осіб. Отже, у разі будь-яких обмежень у здійсненні права користування та розпорядження своїм майном власник має право вимагати від осіб, які не є членами його сім'ї, а також не відносяться до кола осіб, які постійно проживають разом з ним і не ведуть з ним спільне господарство, усунення відповідних перешкод, у тому числі шляхом звернення до суду за захистом свого майнового права, зокрема, з позовом про усунення перешкод у користуванні власністю.

Аналіз положень глави 32 ЦК України свідчить, що сервітут – це право обмеженого користування чужою нерухомістю в певному аспекті, не пов'язане з позбавленням власника нерухомого майна правомочностей володіння, користування та розпорядження щодо цього майна.

З 05 серпня 2009 року до січня 2016 року Д. постійно мешкав у квартирі №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві за згодою її співвласника Л.Г. і набув право користування чужим майном, яке по своїй суті є сервітутом.

Право користування житловою площею – сервітут було встановлено для відповідача

Д. тимчасово на період перебування у шлюбі з позивачем Л.Г. і припинилось після розірвання цього шлюбу.

Згідно з ч. 1 ст. 406 ЦК України сервітут припиняється у разі припинення обставин, яка була підставою для встановлення сервітуту.

Оскільки підставою для встановлення Дондуа Д. особистого сервітуту був факт реєстрації його шлюбу з Дондуа Л.Г. у поєднанні з фактом добровільного вселення відповідача до квартири позивача, то факт припинення сімейних відносин тягне за собою підставу припинення особистого сервітуту, позаяк відповідач втратив статус члена сім'ї співвласника квартири Л.Г.

Відповідно до ч. 2 ст. 406 ЦК України сервітут може бути припинений за рішенням суду на вимогу власника майна за наявності обставин, які мають істотне значення.

Позивач, який є співвласником квартири №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві, вимагає від відповідача усунути перешкоди у користуванні житлом шляхом визнання його таким, що втратив право користування спірною квартирою.

Д. спільним побутом із Л.Г. не пов'язаний, тому його право на користування чужим майном підлягає припиненню на вимогу співвласника (співвласників) цього майна на підставі ч. 2 ст. 406 ЦК України (такий висновок суду відповідає правовій позиції, сформульованій Верховним Судом України у постановках від 16 листопада 2016 року у справі №709цс16, від 15 травня 2017 року у справі №6-2931цс16, та Верховним Судом у постановках від 15 травня 2019 року у справі №521/16883/16-ц, від 25 вересня 2019 року у справі 209/3302/13-ц).

Відповідно до ст. 7 Закону України “Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні” зняття з реєстрації місця проживання здійснюється протягом семи днів на підставі заяви особи, запиту органу реєстрації за новим місцем проживання особи, остаточного рішення суду (про позбавлення права власності на житлове приміщення або права користування житловим приміщенням, визнання особи безвісно відсутньою або померлою), свідоцтва про смерть.

Таким чином, як впливає із указаної норми, зняття з реєстрації місця проживання може бути здійснено на підставі рішення суду виключно про: 1) позбавлення права

власності на житлове приміщення; 2) позбавлення права користування житловим приміщенням; 3) визнання особи безвісно відсутньою; 4) оголошення фізичної особи померлою.

Виходячи з того, що Закон України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" є спеціальним нормативно-правовим актом, який регулює правовідносини, пов'язані із зняттям з реєстрації місця проживання, вбачається, що положення ст. 7 цього Закону підлягають застосуванню до усіх правовідносин, виникнення, зміна чи припинення яких пов'язані з юридичним фактом зняття з реєстрації місця проживання.

Отже, у разі будь-яких обмежень у здійсненні права користування та розпорядження своїм майном, власник має право вимагати усунення відповідних перешкод, зокрема, шляхом зняття особи з реєстрації місця проживання, пред'явивши разом з тим одну із таких вимог: 1) про позбавлення права власності на житлове приміщення; 2) про позбавлення права користування житловим приміщенням; 3) про визнання особи безвісно відсутньою; 4) про оголошення фізичної особи померлою.

Ураховуючи викладене, зважаючи на те, що позивач є співвласником квартири №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві, а відповідач Д. не є членом її сім'ї з жовтня 2018 року, суд дійшов висновку про необхідність усунути Л.Г. перешкоди у здійсненні нею права користування належною їй частиною квартири шляхом визнання

Д. таким, що втратив право користування квартирою №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві.

Відповідно до ст. 141 ЦПК України суд присуджує з відповідача на користь позивача судовий збір у сумі 768,40 грн.

Керуючись ст. ст. 5, 12, 13, 81, 141, 259, 263, 264, 265, 280, 281, 282 ЦПК України, суд, –

в и р і ш и в:

Позов Лалі Гургенівни до Давита, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, – Іраклі Нугзарійович, про усунення перешкод у користуванні квартирою шляхом визнання особи такою, що втратила право користування житловим приміщенням – задовольнити.

Усунути Лалі Гургенівні (zareєстроване місце проживання: м. Київ, вулиця Богатирська, , кв. 15; реєстраційний номер облікової картки платника податків –) перешкоди у здійсненні нею права користування належною їй частиною квартири шляхом визнання Давита (zareєстроване місце проживання: м. Київ, вулиця Богатирська, , кв. 15; реєстраційний номер облікової картки платника податків –) таким, що втратив право користування квартирою №15 в будинку № на вулиці Богатирській в м. Києві.

Стягнути з Давита (zareєстроване місце проживання: м. Київ, вулиця Богатирська, , кв. 15; реєстраційний номер облікової картки платника податків –) на користь Лалі Гургенівни (zareєстроване місце проживання: м. Київ, вулиця Богатирська, , кв. 15; реєстраційний номер облікової картки платника податків –) судовий збір у сумі 768 (сімсот шістьдесят вісім) гривень 40 (сорок) копійок.

Заочне рішення може бути переглянуте судом, що його ухвалив, за письмовою заявою відповідача, поданою протягом тридцяти днів з дня його проголошення.

Рішення суду може бути оскаржено в апеляційному порядку до Київського апеляційного суду шляхом подання апеляційної скарги в тридцятиденний строк з дня складення повного рішення суду.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання

апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови суду апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Суддя

/підпис/

Т.В. Андрейчук

Рішення (ухвала, постанови) набрало (-ла)
 законної сили 30.09.2020
 Виготовлено з АСДС
 Оригінал судового рішення (ухвали, постанови)
 знаходиться в матеріалах справи №
456/36/20
 Секретар с/з *Гончаренко Н.Ю.*
 Дата засвідчення: 30.09.2020

